
SKOELVA SMÅKRAFTVERK

HØRINGSUTTALELSE FRA GRUNNEIERE I SKOELVDALEN

NVE-konsesjons- og tilsynsavdelingen
Pb 5091 Majorstua
9365 OSLO
(også elektronisk ved Rune Moe)

Gjenpart

Bardu kommune
Altevannsveien 16,
Pb 401
9365 BARDU
(også elektronisk postmottak)
Barduevns venner (elektronisk)
Fylkesmannen i Troms (elektronisk postmottak)
Troms Fylkeskommune (elektronisk postmottak)
Forum for Natur og Friluftsliv i Troms (elektronisk)
Midt Troms friluftsråd (elektronisk)

UTBYGGING AV SMÅKRAFTVERK I SKOELVA – NEDRE BARDU-HØRINGSUTTALELSE

INNLEDNING

1. Denne høringsuttalelsen omhandler berørte grunneiere i Skoelvdalen sin motstand mot utbygging av småkraftverk i Skoelva i Nedre Bardu.

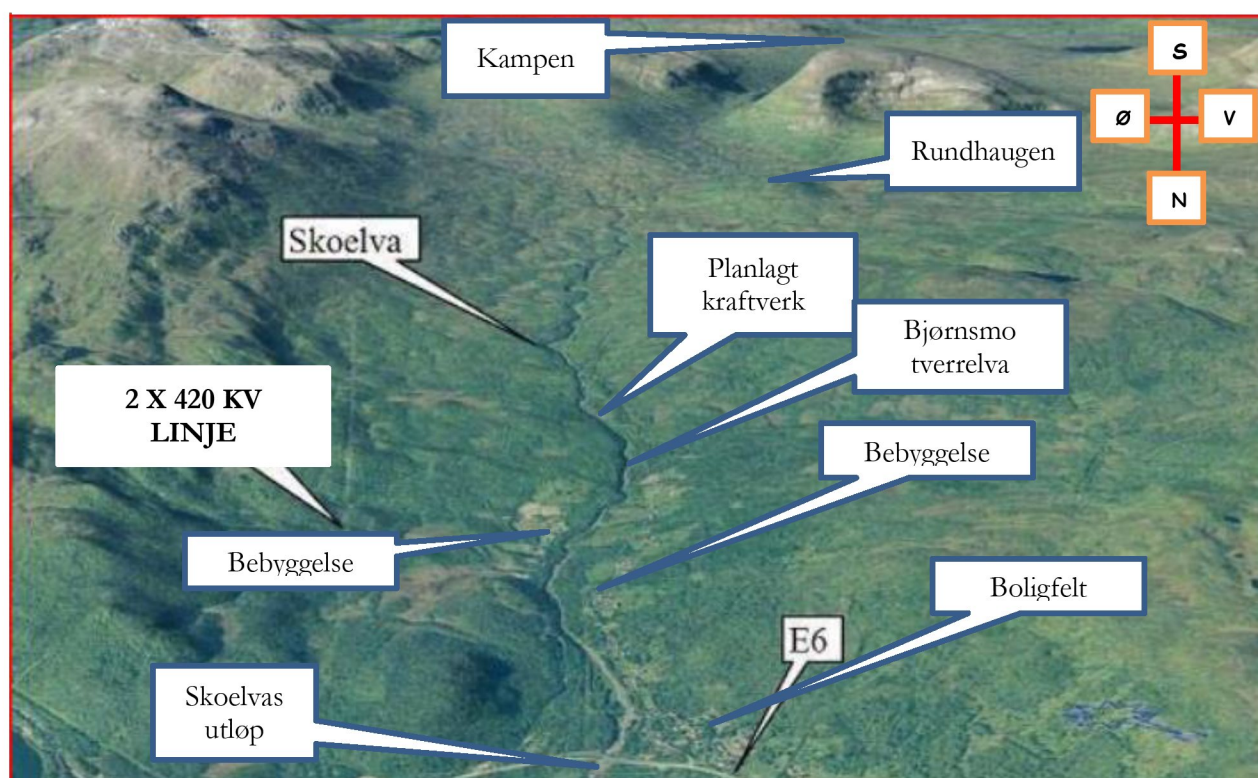
2. Grunneiere i Skoelvdalen som er motstander av utbyggingen sender en felles høringsuttalelse:

I tillegg sender Skoelvas venner egen uttalelse med grunnlag i den støtten lokalbefolkningen i Nedre Bardu har gitt.

I brev fra Skoelvas venner til NVE og Bardu kommune av 15 september tilkjennevir 7 av 10 grunneiere langs Skoelva og stort sett alle innbyggerne som grenser til Skoelva nedstrøms, motstand mot den foreslåtte utbyggingen av Skoelva småkraftverk, til sammen 53 underskrifter. Etter folkemøte 8 des er det kommet ytterligere 74 underskrifter, totalt 127 underskrifter fra innbyggere i Nedre Bardu samt de to mest berørte hytteeierne tilkjennevir sin massive motstand mot utbygging av småkraftverk i Skoelva.

GRUNNLAG

3. NVE har mottatt søknaden om tillatelse til å bygge 5 småkraftverk i Bardu, Disse sendes ut på offentlig høring med høringsfrist 1.2.2016.
 - a. Nordkraft Vind og Småkraft AS har sammen med 3 fallrettseiere til Skoelva søkt NVE om konsesjon til å utnytte fallet mellom kote 250 og kote 155 i Skoelva i Bardu kommune i Troms fylke til vannkraftproduksjon.
 - b. Skoelvdalen

Skoelvdalen er om lag 3 km brei. Naturen danner med skog og fjell ei vakker ramme omkring denne grenda.

Fra gammelt av hadde svensksamene leir ved Rundhaugen, og herfra gikk det rideveger i flere retninger, både til Setermoen, Sørreisa og Øvre Salangen og Rabbåsen. Det er også i dette terrenget at bjørn har hatt hi og bjørn er blitt felt i dette området. Det er mye som tyder på at de første rydningsfolkene som kom til Bardujord i 1791 fulgte disse vegene.

De første skoelvdølene hadde markeslåtter langsmed elva, hvor det også var mye godt rydningsland.

Fra de tre hovedbrukene i 1823-27 er det i dag 10 gårder og noen Sætereieendommer i Skoelvdalen. Fram til 1953 var det området som i dag omtales som influensområdet, samt 4 av dagens eiendommer oppstrøms inntaket, felleseieendom med felles rettigheter.

Hovedgreina av Skoelvavassdraget har en lengde på ca 11 km fra høyeste punkt, fra Kampen på kote 963 til det munner ut i Barduelva på ca kote 80. Det er ikke breer i nedbørsområdet. Opp til ca kote 500 er det tett bjørkeskog med avtagende tetthet og snaufjell fra ca kote 700 og oppover.

I den nedre delen av Skoelvdalen er det og innslag av furu. Det er etablert vei på begge sider av Skoelva. Området benyttes også av noen hytteeiere.

c. Grunneiere

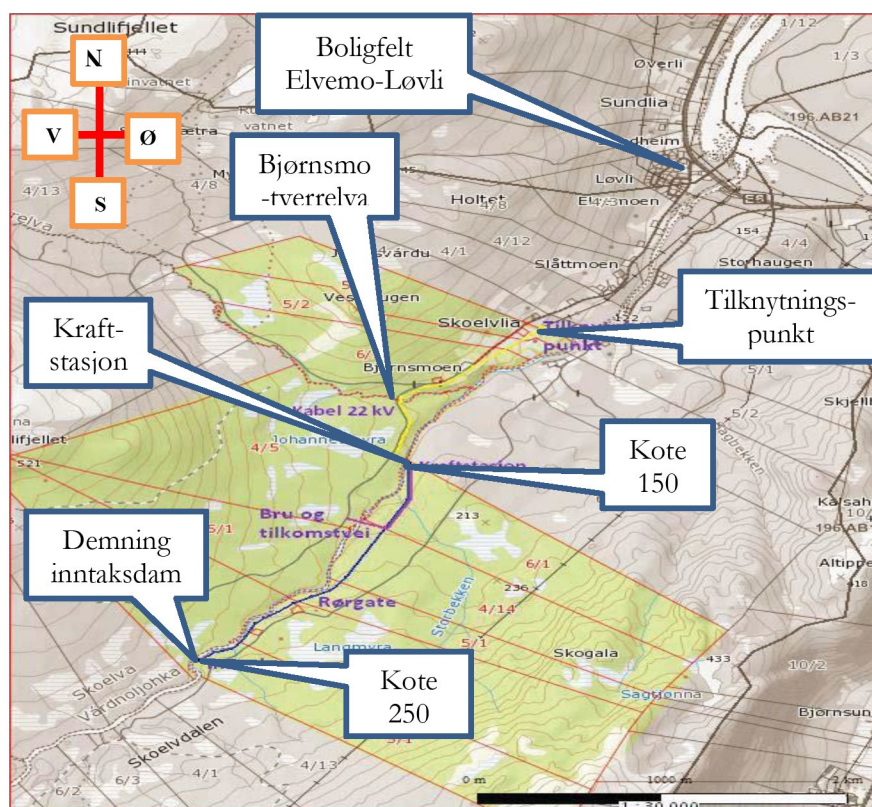
De 10 grunneierne i Skoelvdalen som grenser til Skoelva er:

	Grunneier	Eiendom	Merknad
1	Knut Harald Bjørnsmo	6/1 og 4/5	Søker
2	Johannes Svendsvoll	5/2	Søker
3	Jan O Berntsen	4/14 og 5/1	Søker (Tidligere Rolfstad gård)
4	Vidar Berntsen	4/1	
5	Viktor Berntsen	4/12 og 4/13	
6	Svein A Berntsen	4/8	
7	Bernhard Slaatmo Monrad Slaatmo Gunn Alice Sandeggen May-Britt Brobach	4/3 og 6/2 4/2, 4/3, 6/2 4/2, 4/3, 6/2 4/3 og 6/2	Eier også 4/19
9	Ingar Granberg	6/3	
10	Frank Tore Johansen	5/3	

d. Småkraftpakke (Bardupakken)

NVE har mottatt søknad fra flere søkere om tillatelse til å bygge fem småkraftverk i Bardu kommune. Blant disse 5 er Skoelva småkraftverk.

- e. Søknaden fra Nordkraft Vind og Småkraft AS - Skoelva kraftverk
- Nordkraft Vind og Småkraft AS ønsker å utnytte et fall på 95-100 m i Skoelva med inntak på 250 moh og kraftstasjon på 155 moh. Inntaksdammen i betong er planlagt med en lengde på ca. 15 m og en høyde på 4 m. Fra inntaket føres vannet i et 1800 mm rør over en strekning på 2,1 km ned til kraftstasjonen. Rørgata graves ned og dekkes til på hele strekningen. Det søkes om bygging av bru og ca. 800 m ny permanent vei, samt ca. 300 m midlertidig vei.
- Middelvannføringen ved inntaket er $3,4 \text{ m}^3/\text{s}$, og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på $9,4 \text{ m}^3/\text{s}$. Kraftverket vil ha en installert effekt på 6,9 MW, og vil etter planene gi en årsproduksjon på 16,5 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 2,2 km lang elvestrekning. Det er planlagt å slippe en differensiert minstevannføring på 800 l/s i sommerstid (1.5 -30.9) og 200 l/s resten av året.
- Det anlegges vei til planlagt bru over elva ved Kløftfossen og til kraftstasjonen med en midlertidig vei til eksisterende vei Øst elva hvor tungtransporten vil foregå ifølge søknaden.
- Søknaden omhandler flere forhold som vil bli kommentert senere i uttalelsen. Søknaden omhandler også avbøtende tiltak mellom inntaksdam og kraftstasjon samt utbyggingskostnadene og inntekter til Bardu kommune og lokalt næringsliv. Søknaden konkludere med liten eller ingen negativ konsekvens av denne utbyggingen på nevnte faktorer.
- Avbøtende tiltak konsentreres om rørgate og anleggsvei, samt naturlig revegetering og minstevannføring.

MERKNADER TIL SØKNADEN

4. Grunnlaget for søknaden
 Utbyggerne har i pkt 1.2 i søknaden bla annet gitt som hovedgrunn realisering av fornybar kraft gjennom sertifikatmarked med Sverige fram mot utgangen av 2020, samt lokal verdiskaping. Vi vil i senere punkter tilbakevise begge disse begrunnelsene.
5. Utredningsmetodikk
 - a. Vi mener at definisjonen av influensområdet er for snever. I og med at Skoelva må ses på som et vassdrag (nevnt i søknadens pkt 1.4) må også hele vassdraget med de naturlige omkringliggende områder inkluderes.
 - b. Bruk av fagpersoner som er part i saken.
 Vi reagerer på at grunneiere som har sagt ja til utbyggingen er nyttet som «sannhetsvitner», mens grunneiere som er motstandere og har et korrigerende syn ikke er spurt.
 Likeså reagerer vi på at kommunens opplysninger til søknaden er fra 2010. Vi mener at denne burde vært oppdatert da kommunen i mellomtida kanskje har mottatt oppdatert informasjon.
6. Det juridiske grunnlag
 - a. Rettigheter
 Utbygger har i brev av 14 apr 2015 overfor grunneier av G.nr 4/12 og 13 redegjort for rettstilstanden rundt fallrettighetene. Disse synes avklart.
 Derimot synes det som om det er et fellesbruk mellom alle eierne for eiendommene som var et felleseie fram til 1952 for bla a fiske og jakt og som er en del det omsøke småkraftverket (G.nr 4/1, G.nr 5/1 og 2 og G.nr 6/1).
 Utredningen fra DEKAR av 5 mai 2010 angående fallrettigheter og øvrige rettigheter følger vedlagt.
 - b. Arealplanen
 Det omsøkte areal er i kommuneplanens arealdel regulert til landbruks-, Natur- og Fritidsområde.
 Tiltaket det søkes om ligger i et område som i kommuneplanens arealdel er disponert til LNF- område. Tiltak som ikke går inn under formålene Landbruk, Natur, Friluft er i utgangspunktet ulovlig. Siden tiltaket er i strid med arealbruksformålet, må etter vår mening saken vurderes som en dispensasjonssak etter plan - og bygningslovens § 7.
 - c. Historisk tilbakeblikk
 Søknaden behandler ikke ett av de vesentlige punktene i vår kritikk av utbyggingen. Eiendommene mellom Gnr 6/2 og grensen til staten på østsiden av Skoelva var inntil 1952 fellesbruk mellom grunneierne i Skoelvdalen. Dette omfattet alle rettigheter en grunneier normalt har. (beiterett, jakt og fiske, samt ved). Grensegangsaken som gikk i tidsrommet 1943-1952 gav full «eiga for dei bruk dei hører til», mens de «nye» grunneierne tar med seg mulige særlige retter. (se pkt 6 a).

- d. Berørte parter
Konsesjonssøkeren beskriver i søknadens pkt 1.4 at Skoelva er et vassdrag. Det logiske er at alle forhold i vassdraget utredes og at de berørte defineres ut fra dette.
Det er her flere typer berørte:
- (1) Grunneiere som er rettighetshavere
 - (2) Rettighetshavere (reindriften)
 - (3) Beboere langs vassdraget som mener seg berørt
 - (4) Hytteiere mellom inntaksdam og kraftverk
- Utredningen må omfatte konsekvenser for alle disse «berørte» og for alle de forhold naturmangfoldlovens beskrivelse.
7. Kommunen som reguleringsmyndighet og «part» i saken
Utbyggeren har i sin søknad (pkt 3.14) pekt på at kommunen kan påvente økte skatteinntekter i form av eiendomsskatt. Staten vil motta grunnrenteskatt og overskuddsskatt fra kraftverket, samt skatt på fallrettsleie og utbytte, samt generere sysselsetting lokal omsetting av varer og tjenester.
Det faktum at kommunen både er reguleringsmyndighet og samtidig kan påvente inntekter gjennom utbyggingsprosjektet setter kommunen i en utfordrende situasjon. Vi vil senere i uttalelsen kommentere økonomien og lokale ringvirkninger.
8. Konsekvensutredninger
Vi reagerer på at influensområdet i konsekvensutredningen er innskrenket til området mellom inntaksdam og kraftstasjon og mener at dette må utvides til å omfatte hele vassdraget inklusive elvas utløp.
Plan og bygningslovens (PBL) kap 5, §14-1 flg og den forskrift som er utarbeidet til denne loven, omhandler konsekvensutredninger. Vi er innforstått med at vi for Skoelva småkraftverk etter forskrift av 19.12.2014 nr 1758, vedlegg 1 ikke kan kreve konsekvensutredning uten videre, siden den årlige produksjon ikke er over 40 Gwh. Vi mener dog at denne utbyggingen med et småkraftverk midt i et vassdrag hvor bebyggelsen er nedstrøms med de konsekvenser det **kan** få, må utredes.
9. Derfor mener vi at dette tiltaket er av en slik art at det kommer inn under det såkalte Vedlegg II-tiltaket, og ansvarlig myndighet (NVE) kan i forbindelse med behandlingen av søknaden ta stilling til om kraftverket kommer i konflikt med følgende forhold:
- a. Vernede områder
 - b. Kulturminner eller kulturmiljø
 - c. Truet verdifull naturtype
 - d. Utøvelse av friluftsliv
 - e. Verdifullt landskap
 - f. Vesentlig påvirkning av miljømessig sårbarhet
 - g. Båndlegging av naturressurser

10. Den folkelige motstand.

Langs Skoelva i Skoelvdalen er det i dag på begge sider av elva 41 husstander og 4 hytter som sokner til vassdraget. De 3 grunneierne som har underskrevet avtale om utbyggingen er inkludert, mens boligfeltet Elvemo-Løvli ikke er tatt med.

Innbyggere langs Skoelva har 21 okt fremsendt brev til Bardu kommune og NVE med krav om at planene om utbygging av Skoelva stoppes. Dette oppropet er underskrevet av 53 personer, deriblant alle grunneiere langs Skoelva utenom de 3 grunneierne som har sagt ja til småkraftverket, beboere langs Skoelva og berørte hytteiere.

Oppropet uttrykker et unisont NEI til denne utbyggingen og uttrykker en forventning om at Bardu kommune som den «villmarkskommunen» de hevder å være, tar hensyn til dette som forvalter av hele kommunens areal.

Antall underskrifter har etter folkemøtet 1 des og oppfølging av de deler av Nedre Bardu som den første underskriftslisten ikke dekket har økt. Det totale antall underskrifter i Nedre Bardu som sier nei til utbyggingen av Skoelva småkraftverk er 127.

- a. Effektivisering av eksisterende kraftverk og strømmnett vil i mye større grad gi den ønskede effekt enn mesteparten av de foreslåtte små/minikraftverk representerer. Det faktum at vår «tungindustri i mindre grad blir kraftkrevende og at forbruk av strøm hos husholdningene går ned bare forsterker hvor tiltakene som monner bør settes inn utenat verdifull natur ødelegges.

- b. EL sertifikat.

Det er en klar sammenheng mellom økonomien i prosjektene og strømprisen slik den ser ut nå. Prognosene for de nærmeste år taler vel heller ikke for høyere strømpriser, heller tvert om. Det er el-sertifikat ordningen som holder liv i utbyggingen av disse småkraftverkene, også en evt utbygging av Skoelva småkraftverk. At en slik evt utbygging indirekte finansieres over skatte-/avgiftseddelen i form av økt el-avgift til alle innbyggerne i Skoelvdalen som er imot utbyggingen, er et paradoks.

Et enda større paradoks er det at allerede nå er det gitt konsesjon til utbygging av mer kraft enn Norges avtalte del av El-sertifikatordningen med Sverige.

- c. Strøm som ferskvare.

Som kjent er strøm ferskvare og forbrukes på det tidspunkt den produseres. I søknadens pkt 1.2 argumenteres utbyggingen med at den produserte energien pr år (16,5 GWh) gir strøm til tilsvarende årsforbruket til 880 husstander.

Det som ikke kommer frem i søknaden er at i et normalår (1985) vil anlegget ikke produsere strøm i deler av både sommeren og vinteren. Vi lurar jo på hvor de 880 husstandene får strøm fra da. Dette er en «villende og upresis reklame» som er til å forvirre og i verste fall villede opinionen og beslutningstakere i saken.

11. Bardu

- a. Denne konsesjonssøknaden (hele Bardupakken og for oss i særdeleshet Skoelva) må ses i sammenheng med de kraftveksutbygginger som allerede er gjennomført i kommunen.

Bardu er allerede sterkt berørt av kraftutbygging. Dette gjelder oppdemmingen av Altevatn og påvirkningen dette har på blant annet Barduelva. Bardufoss kraftverk i Barduelva har hatt og har stor negativ påvirkning på munningen av Skoelva, både med hensyn til allmenn ferdsel på sommertid, samt bortfall av ynglingsplasser for fisk og de konsekvenser dette får for nedre del av Skoelva. I kommende småkraftpakke (Bardupakken) er 5 nye elver foreslått utbygd. Dette er et betydelig antall, særlig med tanke på de utbyggingsbelastninger Bardu har fra før.

Av de 5 elvene som er foreslått utbygd i Bardupakken mener vi at Skoelva er annerledes i og med at denne elva er benevnt som et vassdrag og renner gjennom ei hel bygd. Denne foreslås bygget ut på en slik måte at hele bygda som er nedstrøms blir påvirket av konsekvensene.

I disse dager bygges det en 420 kV kraftlinje langsetter hele Skoelvdalen, parallelt med og i tillegg til den 420 kV linjen som ble utbygd i 1981. Samlet belastning må veie tungt.

Den økonomiske gevinsten Bardu kommune får av dette naturinngrepet vil som alltid være avhengig av strømprisen, og de regler for eiendomsskatt som til enhver tid gjelder. Det er sterke krefter fra krafthold som vil fjerne eiendomsskatten da det påvirker deres fortjeneste. Vi mener at for Bardu kommune som utad vil være en «villmarkskommune» hvor den viktigste forutsetningen er urørt natur, må disse utbyggingsforslagene være en trussel mot kommunens troverdighet som en attraktiv bokommune.

12. Skoelvdalen med Skoelvvassdraget

a. Vernede områder

Utredningen er begrenset til området mellom inntaksdam og kraftverk unntatt der søkeren mener det ikke har konsekvenser, slik som i søknadens pkt 2.6 (evt andre planer eller beskyttede områder). Teksten i punktet sier: *Der Skoelva munner ut i Barduelva ligger et prioritert naturområde. Utbyggingen vil ikke få konsekvenser for dette området.*

Dette kan bestrides.

Vi har i de nedre områdene, ved utløpet til Skoelva og omegn hekkeområde for horndykkerne. Denne er på rødlista over truede arter. Den hekker tidlig i sesongen, men om den mister kullet sitt på grunn av vannstand endringer så hekker den igjen i september.

b. Utøvelse av friluft og rekreasjon.

Grunneierne som gir denne uttalelsen nytter Skoelvdalen som felles område for friluft og rekreasjon, og sine eiendommer i noe varierende grad til jakt, fiske og uttak av ved, og i mindre grad tømmer.

Skoelvas «naturlige puls» er juvelen i opplevelsen av elva. For grunneierne og friluftsfarere vil utbyggingen fremstå som en visuell forurensning dersom de beveger seg langs elva, og den i dag fullstendige stillheten (bortsett fra

elvesuset) vil bli skjemet av støy fra kraftverket. Vannstanden vil bli redusert, noe som vil forringe både synsinntrykk og lyden fra elva.

Innbyggerne har i generasjoner nyttet hele Skoelvvassdraget som «matauke», mens i de senere år i stor grad til rekreasjon. Det er elva og dens naturlige puls som er kjernen i denne naturopplevelsen og rekreasjonen.

- c. Verdifullt landskap og kulturminne
Landskapet i hele dalen er knyttet til elva og dens naturlige årlige syklus. Det ble i 1996 gjenreist ei gammel trebru over elva opprinnelig fra 1867 som ei original trebru over det som den gang og fram til 1927 var Riksveg 50 (dagens E-6). For folk i Skoelvdalen har denne brua alltid hatt stor betydning. Den var et viktig forbindelsesledd mellom gårdene på hver side av elva, og ble brukt ved besøk, til å frakte dyr til og fra beite og til frakt av ved og varer. Dette er et godkjent kulturminne, som har den pulserende elva som sitt rette element.
- d. Troms fylkeskommune har i samarbeid med Bardu kommune og frivillige organisasjoner gjort en omfattende kartlegging- og verdivurdering av friluftsområdene i fylket, og Bardu. Skoelvdalen tilhører området Skoelvdalen-Sundlifjellet og har fått høyeste verdi A (svært viktig friluftsområde).
- e. Reiseliv.
Det faktum at det i dag ikke er et formelt reiseliv i Skoelvvassdraget i dag betyr ikke at det ikke kan bli aktuelt i en framtid, og da vil det foreslåtte inngrepet virke negativt på en slik mulighet.
- f. Vesentlig påvirkning av miljømessig sårbarhet.
Selv om dette er et elvekraftverk med reduserte muligheter for oppmagasinering og effektkjøring, er det ikke redegjort for hvor mye vannets temperatur vil stige når det slippes ut etter å ha passert gjennom rørgate og turbin. Det fremmes argument at bebyggelsen ligger 1 km borte fra kraftverket og at vannet vil ha blitt redusert til sin opprinnelige temperatur når den passerer bebyggelsen. Vi ser det som lite sannsynlig og mener at det vil være påvirkning i form av økt temperatur som vintertid vil gi strekninger med flere åpne råker enn i dag og andre steder tynnere is. Selv små råker i isen vil på vinterstid under kuldeperiodene (ofte - 25 og kaldere) skape frostrøyk som setter seg på husene langs elva. Vi mener at kraftutbyggeren må synliggjøre ved utredninger at så ikke er tilfelle.
Landskapet langs Skoelvvassdraget nedstrøms kraftverket består av mye småskog. Denne småskogen er om vinteren «matfatet» for deler av den elgstammen som er i dalen om vinteren. Et evt økt rimlag på denne skogen vil sannsynligvis ha negativ virkning på tilgangen.
Et evt økt rimlaget vil også ha en negativ påvirkning på husenes kledning noe som andre steder med tilsvarende tilstander har fått råteskader som sannsynligvis kan tilskrives dette rimlaget på husene over lang tid.
- g. Fiske og ferskvannsbiologi.
Grunneierne og innbyggerne i Skoelvdalen har i generasjoner «høstet» av fisken i hele vassdraget. I tidligere tider var dette fiske en del av «matauken», de senere år har fisket mer blitt rekreasjon enn i tidligere tider.

Grunneiere i Skoelvdalen hevder at det er fisk i mange av kulpene i hele vassdraget inklusive kulpene mellom inntaksdam og kraftverk. Her vedlegges et bilde fra ørret fisket i Skoelva i august 2015 mellom Gammelbrua og Veltfossen. (nedstrøms kraftverket). Størrelsen er mellom 300-500 gr.

Når det gjelder elva og fisken oppstrøms, så vil det for de nærmeste eiendommene bli endra vannføring og oppvekstforhold i forbindelse med endringer som følge av inntaksdammen. Likeså er det uklart for oss hvordan fisken vandrer i dette området og hvilke konsekvenser dette kan få når vannstrømmingen ikke lengre følger en naturlig syklus.

En evt økt vanntemperatur kan ha påvirkning på den fiskebestanden som er i elva (ørret og røye) nedstrøms. Dette gjelder også bunndyrene. I og med at det mest sannsynlig vil være temperaturstigning både sommer som vinter, mener vi at en evt konsekvens for fisken må utredes.

Likeså er det uklart hvordan denne utbyggingen vil påvirke bunndyrssamfunnet i elva, hva angår mengde, artsfordeling og hvordan disse som næringsdyr for fisken påvirkes.

Konsekvensen for fiskebestanden og ferskvannsbiologien både opp- og nedstrøms og i utbyggingssonen mellom inntaksdam og kraftstasjon må utredes, både for en evt anleggs- og driftsfase.

Fiskerettighetene til øvrige grunneiere som er berørt, er omtalt i DEKARs utredning om fallretter (vedlagt), herunder pkt 6.a og hvilke konsekvenser dette får for øvrige grunneiere.

h. Kulturminner eller kulturmiljø.

En eventuell utbygging av Skoelva vil forringe opplevelsesverdien både ved de fysiske inngrepene og ved den reduserte vannføringen i elva, noe som vil få negative konsekvenser for friluftslivet og naturopplevelsen.

Selv om aktivitetene langs elva i dag varierer, vil opplevelsen forringes, både av en kunstig vannføring, og av støy i nærheten av kraftverket, når dette kjøres. Det potensialet som ligger i en fremtidig økt opplevelsesaktivitet vil bli borte, noe som er beklagelig for alle som i fremtida søker elva som rekreasjon, og en betydelig konsekvens for den grunneieren som nedstrøms er nabo, og dens potensiale for utvikling av sin eiendom.

Isfiske ved munningen av Skoelva er en årvisst aktivitet for mange fra området Nedre Skoelvdalen-Sundlia og området ved Brandsegg. Vi er usikker på hvordan mulige endrede temperaturforhold og vannføring i Skoelva vil påvirke dette, både sikkerhetsmessig (istykkelse) og fiskemessig.

Det verdifulle med elva er den naturlige «puls» den fremviser, både når vær og nedbør varierer og med årstidene. Særtrekket med elva er den hurtige og kontante responsen den gir på alle ytre påvirkninger gjennom hele året. Dette vil aldri kunne bli det samme etter en eventuell utbygging.

Vannet er å anse som en «fellesressurs». Selv om eiendomsretten til vann er regulert gjennom vassdragsloven fra 1940, og sier at grunneier har eiendomsrett over vannet og den strandsonen som finnes på vedkommendes eiendom, så mener vi at en må være særlig varsom når en slik fellesressurs reguleres til noens fordel og med konsekvenser for andre.

i. Risiko ved evt dambrudd.

Skoelvas karakteriseres som ei flomelv. Dette opplever innbyggerne flere ganger årlig. Dette betyr at det stadig vil være stort press på inntakسدemningen og spesielt vinterstid med plutselig mildvær og nedbør som regn, samtidig som hele elva og inntaksdammen kan ha istykkelse opp mot 50 cm. Dersom et dambrudd skulle skje kan en betydelig mengde vann (40 000 m³) blandet med isflak om vinteren strømme nedover elva, med mulige store konsekvenser for elvebunnen, livet der, utgravinger langs elvebrinkene lengre ned i dalen og evt skade på veien til Granberg, og evt E-6. Dette er ikke omtalt i søknaden. Det er heller ikke beskrevet risiko og evt konsekvenser ved lekkasje eller brudd på selve rørledningen, hvordan evt tilrenning av humus i elva kan ha konsekvenser for fisken.

Søknadens pkt 3.16. analyse av et evt dambrudd etter brudd på trykkrør omfatter kun området langs rørtraseen.

Vi krever en risiko og sårbarhetsanalyse i henhold til Plan og bygningsloven § 4.3 for bebyggelsen og veisystemet nedstrøms ved et evt dambrudd. Dersom ikke søkeren iverksetter dette, forventer vi at kommunen selv ivareta dette hensyn.

j. Støy.

Utredningen tilkjennegir at produksjon fra kraftverket medfører støy uten å angi hvor mye, hvilken type støy og hvilken virkning denne vil få på den/de som oppholder seg i nærheten, men viser kun til NVE rapport nr 10/2006 (støy i små vannkraftverk).

Siden kraftstasjonen praktisk talt er plassert i nabogrensen til G.nr 6/2, vil dette uvilkaarlig få konsekvenser for opphold her. Grunneieren fratas sine muligheter for utvikling av denne delen av eiendommen også grunnet støy.

Vi viser til naboloven § 2 og forventer en utredning av støyforholdene rundt kraftstasjonen, og krever som avbøtende tiltak at den flyttes oppover langs vassdraget til den ikke lengre representerer støy for Gnr 6/2 og dens framtidige muligheter for utvikling av eiendommen.

Berørt grunneier kan heller ikke se at søknaden inneholder momenter for støydependende tiltak i kraftstasjonen eksempelvis:

- Tung tett bygningskonstruksjon i både vegger og tak.
- Tung tett dør-konstruksjon med gode tettelisten og god tilpasning.
Fortrinnsvis dør lydklasse minst 35 dB.
- Vinduer med tykke glass med stort glassmellomrom og god tetting.
Fortrinnsvis lydklasse minst 35 dB.
All ventilasjon må skje via gode lydfeller, både på innløp og utløp.
- Avløpstunnel forsynes med tunge gummigardiner ned mot vannet og/eller lydabsorbent i tunneltaket.

Vi kan ikke se at dette fremgår av kostnadsoversikten.

Grunneierne mener at det er unødvendig å plassere kraftstasjonen i nabogrensen til Gnr 6/2 og krever den trukket så langt unna at kraftverket som støykilde ikke påvirker G nr 6/2 muligheter for senere utvikling av eiendommen.

Fravær av støy har stor verdi i forhold til de kvaliteter på områdene som skal nyttes til friluft og rekreasjon.

k. Skatter og avgifter.

Av hensyn til Bardu kommunes standpunkt til konsesjonssøknaden er det påkrevet at kommunen får illustrert hvilke skatter og avgifter som er involvert og størrelsen på disse. I konsesjonssøknaden står det bare at Bardu kommune vil få økte skatteinntekter, jfr søknadens side 13, og ellers er det om de samfunnsmessige virkninger fremholdt at staten vil motta grunnrenteskatt og skatter fra falleie, utbytte og utbytte fra driften (jfr side 13).

Det er ikke tilstrekkelig at fordeler og samfunnsmessige virkninger bare fremholdes i generelle vendinger. Det må settes krav til utbygger om at man presenterer beregninger som viser:

- Naturressursskatt (grunnrente)
- Eiendomsskatt
- Forventet netto driftsresultat og overskuddsskatt
- Falleie og skatt
- Inntekter til kommunen i anleggsperioden (lokal verdiskapning).

I forbindelse med budsjettprosessen i Bardu kommune for 2016, vil ifølge media den samlede konsesjonskraften kun utgjøre 3,3 millioner. Ordføreren uttaler videre: «Vi har kanskje snart bare utgifter og ulemper som kraftkommune. Enn så lenge har vi eiendomsskatt på verk og bruk, men det faller kan hende snart bort».

Vi mener at resultatet av disse beregninger vil vise at Skoelva kraftverk ikke vil ha noen betydning for Bardus økonomi i forhold til de naturkonsekvenser utbyggingen medfører.

l. Lokal verdiskapning i anleggsperioden (pkt 1.2).

Utbygger hevder anleggsperioden åpner for lokal verdiskapning. Til det har vi bare en enkel merknad, og det er at dersom anbudsprinsippet skal gjelde, så kan kontrakten(e) vel så godt havne på nasjonale-, sågar på utenlandske hender. Vi mener at ringvirkningene til Bardusamfunnet er særdeles usikre.

m. Økonomien i Skoelva kraftverk.

- (1) Et generelt utgangspunkt for et økonomisk kraftverkprosjekt er å måle kostnadene i forhold til hver produsert kWh (kilowatttime). Skoelva småkraftverk sitt kostnadsoverslag (se side 13 i søknaden) angir en utbyggingskostnad på kr 55 000 000, og følgelig kr 4/kWh.
- (2) I kostnadsoverslaget (tabell 2.3.1) diverse tiltak er det satt av kr 500 000. Dette beløpet anser vi å være for lavt anslått. For det første kan det i forbindelse med MTA-planen (miljø-, transport- og arealplan) komme krav om tiltak som kan være ganske kostbare. Selv om posten «uforutsett» ligger innenfor normalen (ca 10% av totalkostnadene) er vi skeptisk til at 500 000 holder. Det er vel nylige eksempel på at revegetering er utfordrende.
- (3) I tillegg kan vi ikke se at planlagt bro over Kløftfossen er særskilt beregnet da beløpet ikke ligger i transportanlegg på kr 2 700 000. Vi mener det høres i beste fall beskjedent ut hvis en bro er involvert i anlegget. Det er også slik at dersom den planlagte veien Vest elva også skal tjene som anleggsvei, må det bygges ny bru/forsterke nåværende bru over Bjørnsmotverrelva. Vi kan ikke se at dette er med i kalkylen. Et forsiktig anslag vil nok ligge mellom 500 000 og 1 million kr.
- (4) I følge søknadens pkt 2.2.5 vil ikke den planlagte brua bli dimensjonert for tunge transport. Dette betyr at mye av den tunge transporten, herunder betongbiler til demning og bru vil måtte nytte skogsbilveien Øst av elva. Slitasjen dette medfører og de kostnader dette representerer i å vedlikeholde denne veien i anleggsfasen, og å tilbakeføre denne til opprinnelig standard, kan ikke vi se er reflektert i kostnadene i overslaget.
- (5) For tunge transport i anleggsfasen planlegges det ifølge søknaden en **midlertidig** vei på 250-300 m fra eksisterende skogsbilvei Øst elva i skillet mellom Gnr 6/1 og 4/14 og ned til ny vei inn til stasjonsområdet. (fig 2.2.4 i søknaden). I og med at denne veien skal tåle betongbiler (for betongtransport til brua) anser vi denne veien som en vei med stor bæreevne og et vesentlig inngrep i naturen. Vi forutsetter at denne veien etter anleggsperioden skal tilbakeføres til sitt opprinnelige terreng i og med at den betegnes som midlertidig. Dersom det er slik at den **midlertidige** vegen ikke skal revegeteres er jo dette et vesentlig inngrep i naturen og kan da ikke benevnes som midlertidig. En lignende problemstilling gjelder fundamenteringen og oppføringen av inntaksdemningen. Det er ikke beskrevet noe midlertidig vei for frambringning av betong til denne. Det er heller ikke beskrevet mulig helikoptertransport og kostnader.

Vi kan ikke se at dette er tatt med i kostnadsoverslaget i søknaden tabell 2.3.1.

I søknadens pkt 2.2.2 er endelig valg av damtype ikke gjort, selv om kostnadsoverslaget er satt. En vurdering av Skoelva som en «flomelv» syns ikke å være foretatt og hvilke konsekvenser dette vil kunne få på valg av damtype og derved anleggskostnadene.

Vi betviler det totale kostnadsoverslaget og krever en ny og oppdatert for alle utbyggingskostnader inklusive hva MTA planen måtte fordre for å få et fullstendig kostnadsoverslag.

- n. Konsesjonssøker får ikke beholde hele driftsoverskuddet alene. Det skal betales en falleie som virker direkte inn på kraftverkets bunnlinje. Dette kan kanskje ikke direkte betraktes som en del av anleggskostnadene, men vi mener at kapitalisert verdi av årlig falleie må trekkes inn i vurderingen av kraftverkets verdi, både for søker og den evt betydning eller konsekvens dette har for lokalsamfunnet.
- Slik vi kjenner falleie, kan denne kapitaliseres for å få et mål på kostnaden. Slik vi har fått opplyst er kapitaliseringsfaktoren 25 (4%).
- Som det fremgår forlanger vi et fullstendig og realistisk kostnadsoverslag som innehar alle kostnader som påvirker beslutningen om dette småkraftverket skal få konsesjon eller ikke.
- Kraftprisen har i flere år nå vært presset nedover av flere forhold.
- Markedsprisen var i snitt i 2013 på 28,1 øre. Frem til 2026 stiger den ikke mer enn til 33,5 øre, og med et snitt på disse 13 årene viser statistikken 31 øre/kWh. Vi mener at dette er en viktig faktor når økonomien i prosjektet skal vurderes.
- o. Fremtidig tapt potensiale for øvrige grunneiere hva utnyttelse av friluftsliv som næring angår og andre utviklingsplaner innenfor formålet i LNF, spesielt for de nærmeste eiendommene opp- og nedstrøms kraftverket får negative konsekvenser.
- En fremtidig bruk av eiendommene innenfor rekreasjon og friluft kan ikke forenes med et småkraftverk midt inne i vassdraget.

OPPSUMMERING

13. Effektivisering av eksisterende kraftnett og kraftverkene representerer store verdier. Bare energitapet fra dagens kraftnett tilsvarer årsproduksjonen på 10-15 Alta-kraftverk.
14. Av de beskrevne småkraftverkene i Bardupakken, er Skoelva annerledes, da dette er et vassdrag som renner gjennom en bebyggelse medstrøms kraftverket.
15. Rekreasjonsverdien av Skoelva og Skoelvdalen er sterkt undervurdert. Fiskebestanden syns solid og fritidsfisket er mer utbredt enn søknaden beskriver.
16. Skoelvdalen er rekreasjonsområde for hele Nedre Bardu samt grensende områder i Målselv kommune.
17. Den allerede samlede kraftutbyggingen både i Bardu, i Bardufoss området og Skoelvdalen (2x420 kV linjer) og de belastninger dette har resultert i må tillegges stor vekt.

18. BIOREGs utredning sier i sitt pkt 6.3: «At det må likevel være lov å forvente at andre elver i nærheten kan ta vare på **noen av de verdiene som evt går tapt**»
Vi hadde forventet oss et mer presis og dekkende utsagn for Skoelvvassdraget fra utrederen enn et håp om at andre elver skal kunne dekke det tap en utbygging av Skoelva vil medføre. En kan jo lure på hvilke(n) elv(er) som var tiltenkt den oppgaven for de grunneiere som er i Skoelvdalen.
19. Støyen fra kraftverket undervurdert og konsekvenser må utredes i detalj.
20. Naturmangfoldsloven - kap II §8-12 og Plan og bygningsloven må legges til grunn for utredningen.
21. Økonomien i prosjektet.
Fremtidige strømpriser vil ifølge kraftbransjen holde seg på gjennomsnitt 31 øre/KWh.
Grunneierne mener vesentlige kostnader ikke er tatt med i kostnadsoverslaget og vil gjøre denne utbyggingen dyrere enn søknaden tilsier.
22. Økonomien for Bardu kommune
Allerede for 2016 vil ifølge Bardu kommunens økonomiplanbehandling inntekten fra den totale kraftproduksjonen i Bardu kun utgjøre 3,3 mill kr. Skoelva småkraftverk vil ikke gi inntekt før i 2021 og etter vår vurdering vil denne inntekten bli minimal.
23. Det vil for oss grunneiere være et tankekors dersom Bardu kommune sier ja, og NVE gir konsesjon til å bygge et småkraftverk midt inne i et vassdrag hvor hele bebyggelsen ligger nedstrøms og får alle konsekvensene og ulempene.

KONKLUSJON

24. Skoelva er et vassdrag og er av særlig verdi i «Bardupakken».
 - a. Vi grunneiere i Skoelvdalen mener at Bardu kommune og NVE må på bakgrunn av denne og Skoelvas venner sin høringsuttalelse si nei til utbygging av Skoelva småkraftverk.
 - b. Vi mener etter føre var prinsippet i naturmangfoldsloven at saken er godt nok opplyst til å ikke gi konsesjon til utbygging, men ikke godt nok opplyst til å gi konsesjon.
 - c. Økonomien i prosjektet har slik vi ser det, ikke inkludert vesentlige kostnader i anleggsfasen, og strømprisen vil i overskuelig framtid ifølge kraftbransjen forbli for lav til å gi avkastning.

- d. Inntekten fra kraftverket til Bardu kommune står ikke i forhold til de negative konsekvenser dette får for «villmarkskommunen».
- e. Vår gjennomgang av den totale belastningen på naturen langs vassdraget og konsekvensene for både grunneierne og befolkningen i Skoelvdalen med tilstøtende områder langs elvemunningen, tilsier at søknaden fra Nordkraft Vind og Småkraft AS om utbygging av Skoelva småkraftverk avslås.
- f. Dersom NVE skulle komme til en annen konklusjon, vil grunneierne i denne høringsuttalelsen med grunnlag i Plan og bygningslovens forskrift nr 1758, vedlegg III kreve at det foretas nærmere konsekvensutredninger for hele vassdragets lengde.

Vidar Berntsen

Vidar Berntsen
Gnr 4/1

Viktor Berntsen

Viktor Berntsen
Gnr 4/12 og 13

Svein Arne Berntsen

Svein A Berntsen
Gnr 4/8

May-Britt Brobach

May-Britt Brobach
Gnr 4/3 og 19
Gnr 6/2

Gunn-Alice Sandeggen

Gunn Alice Sandeggen
Gnr 4/2 og 3
Gnr 6/2

Ingar Granberg

Ingar Granberg
Gnr 6/3

Frank-Tore Johansen

Frank Tore Johansen
Gnr 5/3

Vedlagt: DEKARs utredning om fallrettigheter og øvrige rettigheter